

ANDREI MIHĂILESCU s-a născut la București, în 1965. La vârsta de 16 ani, a fugit din România și s-a stabilit în Elveția, împreună cu tatăl său. A studiat informatica la ETH Zürich, apoi științele politice și etnologia la universitatea din același oraș. A colaborat cu Amnesty International și a fondat AREDA, o asociație care militează pentru cercetarea și promovarea democrației participative în Europa de Est. *Om bun la centru*, romanul său de debut, a fost distins cu premiul Cantonului Zürich în 2014.

ANDREI MIHĂILESCU

Om bun la centru

Traducere din germană de
Victor Scoradeț

Cuprins

Partea întâi

IULIE 1980

Piața Galați / 9

Mai aproape / 11

Un hoț / 13

Acum dispărem / 20

Tratament preferențial / 23

O fică a puterii / 29

Partea a doua

SEPTEMBRIE 1979 – IULIE 1980

Cine nu e cu noi / 37

Soarele pe podeaua din bucătărie / 43

Viitor luminos / 47

Lido / 59

Ferentari / 72

În cămară / 77

Ecaterina și dușmanul de clasă / 90

O femeie nepotrivită / 96

Vigilență / 101

Vânătoarea și singurătatea / 109

Oricum, un început / 116

Excursie / 118

Oferta lui Borza / 130

Cei învinși / 135

Ingeniosul inginer Ionescu / 139

Vărsare de sânge / 147

Dispărut / 156

Piața Galați / 165

Partea a treia

IULIE 1980 – MAI 1982

Lumină albă / 179

Întoarcere / 187

Ce se întâmplă cu muzica? / 191

Timpul căderii / 204

Le repos du guerrier / 216

Căciuliță roșie, lac gri-albăstrui / 227

Beluga / 233

Amantul / 239

Sfârșitul / 243

Umbra lui Baal / 249

Comitetul de bloc / 257

Iubit și admirat / 263

Direcția Șase / 267

Fisuri / 269

Sub ochiul sever al partidului / 274

Atelierul lui Baal / 280

Drumul în Colentina / 288

Aiud / 291

Lapte, miere, un loc bun la coadă / 293

Nu trebuie să supraviețuiască toți / 297

Sarcina de partid / 306

Ultimele patru lucruri / 314

Partea a patra

AUGUST 1983 – AUGUST 1984

Amnistia / 321

Cutia de chibrituri / 329

O contribuție a Consiliului pentru Cultură
și Educație Socialistă / 332

O zi pentru noi / 339

Eternul Lenin / 344

O floare luminoasă / 346

Sindicatul din pădure / 353

Ascunzătoarea / 359

Fiiică / 364

La capătul lumii / 371

Partea întâi

Partea întâi

IULIE 1980

Într-o dimineață de vară, când soarele încă nu se ridicase deasupra orizontului, am fost trezită de un zgomot puternic. Mă uitam la ceas și vedeam că era doar patru dimineața. Într-o clipă, am simțit că ceva se întâmpla în jurul meu. Am deschis ochii și am văzut că era o femeie tânără, cu părul negru și ochii albaștri, care stătea lângă mine. Ea mi-a zis că se numea Elena și că era dintr-o familie bogată. Ea mi-a spus că se căsătorise cu un bărbat care se numea Mihail și că el era un om foarte bun. Ea mi-a spus că el era un om care se preocupa foarte mult de ea și că el era un om care se preocupa foarte mult de ea. Ea mi-a spus că el era un om care se preocupa foarte mult de ea și că el era un om care se preocupa foarte mult de ea.

Într-o dimineață de vară, când soarele încă nu se ridicase deasupra orizontului, am fost trezită de un zgomot puternic. Mă uitam la ceas și vedeam că era doar patru dimineața. Într-o clipă, am simțit că ceva se întâmpla în jurul meu. Am deschis ochii și am văzut că era o femeie tânără, cu părul negru și ochii albaștri, care stătea lângă mine. Ea mi-a zis că se numea Elena și că era dintr-o familie bogată. Ea mi-a spus că se căsătorise cu un bărbat care se numea Mihail și că el era un om foarte bun. Ea mi-a spus că el era un om care se preocupa foarte mult de ea și că el era un om care se preocupa foarte mult de ea.

Într-o dimineață de vară, când soarele încă nu se ridicase deasupra orizontului, am fost trezită de un zgomot puternic. Mă uitam la ceas și vedeam că era doar patru dimineața. Într-o clipă, am simțit că ceva se întâmpla în jurul meu. Am deschis ochii și am văzut că era o femeie tânără, cu părul negru și ochii albaștri, care stătea lângă mine. Ea mi-a zis că se numea Elena și că era dintr-o familie bogată. Ea mi-a spus că se căsătorise cu un bărbat care se numea Mihail și că el era un om foarte bun. Ea mi-a spus că el era un om care se preocupa foarte mult de ea și că el era un om care se preocupa foarte mult de ea.

Piața Galați

BUCUREȘTI, ÎNCEPUT DE IULIE 1980

Arșița vâscoasă a amiezii părea să înfășoare stația de autobuz într-o folie lipicioasă. Strada se întindea, nesfârșită, în ambele direcții. Hale de fabrici cu pereții crăpați suportau, răbdătoare, lumina orbitoare a miezului zilei. Niciun copac cât vedeai cu ochii

Stația consta dintr-o placă mică de tablă pe un stâlp de beton. Pe placă fuseseră scrise cândva numerele liniilor de autobuz. Acum, ele nu se mai recunoșteau de sub rugină. De zidul din spatele stâlpului de beton se rezemau cinci oameni care țineau niște plase în mâini și așteptau. Umbra clădirii le ajungea doar pentru capete și umeri.

Ceva mai încolo, la marginea străzii, se afla epava unei Dacii. Ștefan se apropie și văzu o javră maidaneză care zăcea, toropită, sub mașină. Bărbatul se întinse pe trotuarul plin de praf, în umbra îngustă din dreptul automobilului părăsit.

Ceilalți nu spuseră nimic. Se mulțumiră să arunce, pe rând, scurte priviri disprețuitoare spre Ștefan. Acesta stătea întins pe jos, cu hainele pline de pete, știind că arăta ca un boschetar, unul uscățiv și nu tocmai tânăr. Precis că-l credeau un bețiv. O scur-sură. Dar, după tot ceea ce trăise el în ultimele zile, părerea lor îi era indiferentă.

Trecură patruzeci de minute. Aerul vibra.

Ștefan își spuse: „Așadar, asta-i ziua eliberării mele!“ Gândul acesta avea un gust amar și absurd. „Zac în mizerie lângă o jigodie fără stăpân. Nici măcar nu știu cum se numește strada unde m-au dat jos. Dar la noapte o să dorm din nou în patul meu. Mai târziu o să se facă simțită iar frica aceea veche, prudența, dacă se poate spune așa. La un moment dat, probabil că o să mă ridice din nou. Dar nu astăzi.“

Cu două săptămâni în urmă eram un jurnalist cunoscut. Mă consideram un om de succes, aproape celebru. Aproape sigur.“

Adormi pe jumătate. Setea îl trezi la loc.

Când sosi autobuzul, Ștefan urcă ultimul. Dădu peste ceva mărunțiș, pe care ăia nu i-l găsiseră. Își cumpără de la taxatoarea transpirată un bilet pentru câteva stații, de mai mult nu-i ajungeau banii. Nu mai călătorise niciodată pe linia asta. Nimic din zona pe care o vedea trecându-i prin fața ochilor nu i se părea cunoscut.

„Încă nu mă simt liber“, gândi. „Poate că mai am nevoie de timp până când corpul meu o să poată prelucra durerile și umilințele. Până când o să le elimine ca pe niște deșeuri otrăvitoare.“

Îi observă pe ceilalți călători. Și ei păreau cumva otrăviți, cu toate că, în ultimele zile, își duseseră existența ca de obicei. „Ce viață scurtă are totuși imaginea noastră despre fericire“, gândi. „Grijile lor cotidiene nu-i apasă pe oamenii aceștia mai puțin decât mă apasă pe mine frica de a fi arestat din nou.“

Biletul lui ajungea până la Piața Galați. Ștefan coborî.

Zona aceasta îi era mai familiară. Casele din „vremurile de dinainte“, care dădeau impresia că sunt cocoșate, zăceau de parc-ar fi fost îngropate în castanii masivi. După care autobuzul plecă huruind, izbuti să vadă și cealaltă parte a străzii, unde se găsea un șantier. Ștefan se orientă, trebuia s-o ia pe Strada Batiștei, în direcția bulevardului. Acolo avea să găsească niște apă, poate vreo țâșnitoare care funcționa.

După câțiva pași, se opri locului.

Mai aproape

Se întoarse și se apropie de șantier. Acesta se găsea chiar la colțul străzii și era îngrădit cu plăci de tablă mâncate de rugină.

Îi sări în ochi intrarea: porțile erau deschise, deși nu trecea niciun vehicul. În general nu se auzea niciun utilaj. Pe schelele care înconjurau construcția pe jumătate terminată nu văzu pe nimeni. La sol, dimpotrivă, domnea o activitate febrilă: în ciuda arșiței amiezii, muncitorii umblau încolo și încioace și se înjurau.

„Ciudat“, cugetă Ștefan, fără să-și poată da seama ce se întâmpla. Merse încet spre intrare. Putea să simtă tensiunea aproape fizic. Un accident? Nu văzu pe nicăieri nicio ambulanță. Ce însemna asta? Căuta o explicație, dar setea îi împăclea gândurile.

Erau aproximativ o duzină de muncitori. Se certau aprig și insistent, își aruncau unii altora vorbe grele, dar cumva înăbușit, ca și când evitau să devină prea sonori. Se mișcau indeciși, câțiva pași încioace, câțiva pași încolo. Păreau că așteaptă ceva.

„Oamenii muncii din patria noastră în armonie proletară“, gândi Ștefan.

În ziare, pe pancarte, în filmele artistice, vedea în permanență imagini de muncitori și țărani musculoși, stăpâniți de un entuziasm neîntrerupt. Privirea lor era îndreptată spre răsărituri de soare îndepărtate. Ori de câte ori se putea, cântau despre fericirea lor,

despre recunoștința lor față de conducerea de partid. Ei îndeplineau și depășeau planul cincinal. Aceleași imagini la nesfârșit, zi de zi, repetate de sute de ori.

Muncitorii de pe șantierul ăsta arătau nefericiți și abrutizați. I se păreau mici și urâți, cei mai mulți aveau burți voluminoase și cefe groase. Fețele lor purtau semnele unor frustrări vechi de ani în șir, pe care le combătuseră cu țigări proaste și țuică.

În țara asta, în care se întâmplau atât de puține lucruri neașteptate, acest șantier stătea inactiv ziua-n amiaza mare. Ce putea să se fi întâmplat? Mirosea a senzație. Ce noroc să fii la locul potrivit, în momentul potrivit! Uneori, n-aveai nevoie de mai mult ca să ajungi celebru. Trebuia să acționeze imediat. Să se apropie, să-i atragă pe muncitori într-o discuție. Pe urmă, îi trecu prin cap că n-avea la el nici măcar un carnețel de însemnări. Și în ce hal arăta! Se enervă. Era momentul să se adune. Și să bea ceva cât mai curând. Abia dacă mai era în stare să vadă limpede.

Dezorientarea iritată, urâtenia, imaginile propagandistice. Dintr-odată, pământul se opri în loc, iar Ștefan înțelese pe dată cum se legau toate între ele: muncitorii înfrumusețați pe pancarte, cei reali, pe care-i vedea aici, jerpeliți și epuizați, toată această țară tristă. Toate se legau. Acum vedea. Dar imaginea nu ținu decât o clipă.

Își reveni. Câțiva muncitori îl observaseră și vorbeau despre el în șoaptă. Privirile lor erau ciudate.

Dar Ștefan nu mai avea timp.

— Hei, băieți! Oameni buni! Unde pot să beau și eu un pahar cu apă? Sunt de câteva ore pe drum, m-am rătăcit... nu mai pot de sete. Haide, fiți așa de buni, aveți niște apă?

Un hoț

Anghel avusese încă de la început senzația că ceva nu era în regulă. Se uită la ceilalți flăcăi zdraveni din echipa lui. Fețele lor nu arătau nicio ezitare, nicio grijă. Asta-l mai liniști un pic.

Chițu, șeful de echipă, ar fi trebuit să prevadă inspecția de azi. Văzuseră cu toți cum, în ultima vreme, dispăreau mereu materiale de construcții. Dar Chițu spusese de fiecare dată că nu era nicio problemă. Și, când spunea asta, emana o autoritate ursuză, care nu lăsa loc la o nouă întrebare. Indiferent ce se întâmpla cu materialul de construcții nu era treaba oamenilor lui.

Anghel văzuse deja pe alte șantiere cum unul sau altul dintre muncitori mai șutea câte-un pic de ciment sau ceva sârmă de cupru. Oamenii se prindeau repede dacă ținea. De data asta însă era vorba de cantități mari. Lui Anghel nu-i plăcea deloc ce se întâmpla. Mirosea a necazuri cu miliția. Dar ce putea să facă? Fusesse repartizat pe șantierul de aici, iar Chițu părea un om care știe ce face. Un bărbat isteț, Chițu ăsta, un tip îndesat și ars de soare. Nu era un om pe care Anghel să și-l vrea dușman. Acum însă, Chițu se purta de parcă ar fi știut dintotdeauna că mămăliga avea să explodeze.

Astăzi, își făcuse într-adevăr apariția tovarășa de la biroul de proiectare. Nu era genul de arhitect obișnuit. Mare sculă în

partid, măritată cu un tovarăș și mai sus-pus. Era o oră de când ședea în baracă aceea, cu ușile închise, cu șeful de șantier—bătrânul Voicu—și cu un tip tânăr și spilcuit de la întreprinderea pentru construcții de locuințe. Astfel de ședințe aveau loc doar în mod excepțional pe șantier. Astăzi, până și pentru Anghel era clar: era o ședință de criză. Oare cum se putea rezolva o situație de felul acesta, care se ivise din cauză că, timp de luni în șir, dispăruseră materiale de construcții? Fuseseră cărate de-acolo noaptea, așa, pur și simplu? La așa ceva, nici măcar bătrânul Voicu nu știa nicio șmecherie, adică să aducă încoace chestii de pe alte șantiere, naiba știe ce. Așteptase prea mult timp și nu mai putea să spună că nu știuse nimic.

Iar acum căutau pe cineva pe care să arunce vina, Anghel era convins de treaba asta.

— Precis caută țapi ispășitori, spuse Chioru, tipul un singur ochi.

— Ei, bravo, zise Chițu disprețuitor, cu privirea ațintită asupra vârfului de la mucul lui de țigară.

— Ce ne facem? De luat, n-am luat noi... spuse Anghel.

— Ține-ți fleanca aia odată, vită ce ești, se înfurie Chițu brusc. Nu contează ce fac sau ce nu fac niște păduchi ca tine. Trebuia să vorbești din timp cu oamenii potriviți. Acum e prea târziu. Din partea mea, poți să-ți...

— Ce căcatul dracului, șefu', trebuie să putem să facem ceva! strigă cel mai tânăr dintre ei, Mihuț. Țștia o să aducă miliția! Și te pomenești că aterizăm la pârnaie!

— Ai spus cumva „aterizăm“? întrebă Chițu cu ochii mari.

Mihuț înghiți în sec.

— Bă labagiule, ai spus cumva „aterizăm“? repetă Chițu cu o voce de un calm glacial.

Pe urmă așteptă. Niciunul dintre ei nu știa ce voia să spună, dar nimeni nu îndrăznea să-i răspundă.

— Noi nu suntem „noi“, tu și cu mine, ai înțeles, idiotule! Io nu-s mă-ta! Io-s ăla care o fute pe mă-ta, da? Eu nu trebuie să fac absolut nimic! Și mai ales ca să-ți salvez ție curu' ăla nenorocit!

Anghel vedea cum Chițu se ambala. Acum o să-l terfelească pe Mihuț până când pe ăla o să-l lase nervii. Mihuț era deja roșu ca racul. Și, indiferent ce anume se gândea să facă, nu avea decât să confirme puterea lui Chițu. Era clar că lui Chițu numai de asta-i păsa.

Anghel își aprinse o țigară. Oamenii începură să se uite, plictisiți, în altă parte. Nu ajuta la nimic să-l umilească pe Mihuț. Numai că niciunul nu îndrăznea să se ia în gură cu Chițu. Chioru se apropie încet de Anghel. Se uită unul la altul. Chioru ridică din umeri, Anghel făcu la fel. Amândoi îi întoarseră spatele lui Chițu. Atunci, Anghel îl văzu pe străin.

Chiar în mijloc, în poarta deschisă, goală, a șantierului stătea un boschetar, un bețiv cu o barbă de trei zile și haine murdare. Stătea acolo, în soare, și nu făcea nimic. Ca și când ar fi prins rădăcini. Nu făcea decât să se uite fix la ei.

Atunci, lui Anghel îi veni o idee.

— Nea Chițule, am găsit hoțul, spuse el încet.

— Ce s-a întâmplat? Ce tot lălăi acolo, Anghele?

— Uite! În poartă!

Chițu se uită. Nu pricepu.

— Țăla a șutit materialu', explică Anghel.

— Ce? De unde și până unde? se supără Chițu.

Dar Chioru rânji întunecat.

— Țăsta-i omu' nostru!

— Trebuie doar să spunem cu toții aceeași poveste, continuă Anghel. Că noi l-am tot văzut. Că umblă fără niciun rost prin zonă. De câte ori apare fiul ăsta de curvă, dispăre câte ceva în noaptea care urmează. Acum nu vă holbați cu toții la el. Nu care cumva să fugă.

Mutra lui Chițu se lumineă.

— Văd că totuși nu sunteți căzuți în cap, admise el recunoscător. Doar că ăsta n-are să ne facă jocu' de bunăvoie. Bag mâna-n foc că unu' ca ăsta a mai avut de-a face cu miliția. Precis că nu arde de nerăbdare să intre iar pe mâna lor.

— Nu contează, spuse Anghel. Îl prindem tocmai când fură. Îl prelucrăm un pic, fiindcă-i un nenorocit de hoț și suntem furioși pă el. Și pe urmă-l aruncăm la picioarele bătrânului și ale musafirilor.

— Până atunci, nici măcar n-o să mai fie în stare să zică „n-am fost io“, aprobă Chițu. Băgați viteză, bă, să nu dormim pă noi! Unde-l ducem? Acolo, în spatele sacilor cu ciment?

— De acolo o să s-audă cum țipă. Mai bine în beci, fu de părere Chioru. Atenție!

Deodată, omul se puse în mișcare. Dar nu fugi, ci se îndreptă încet spre ei. Spuse ceva. Apă. Voia apă.

Anghel se trezi primul din amorțeală.

— Da, tată, sigur. Singurul robinet e colo-șa, în clădire. Hai cu mine! Ce arșiță, nu? De fapt, n-avem voie să lăsăm oameni străini înăuntru, da' dacă te miști repede, nu bagă nimeni de seamă. P-aici, pă scară în jos.

Anghel îl lăsa pe bărbat s-o ia înainte și aruncă o privire scurtă înapoi. Ceilalți trei erau pe urmele lui. Totul merse bine. Boschetari nenorociți! Să se învețe minte!

Ștefan auzi ceva, se întoarse și nu înțelese ce vedea. Patru bărbați stăteau în încăperea neterminată și blocau singura ieșire. Nu-i trecu prin minte ce le-ar fi putut striga în cele câteva secunde până să ajungă lângă el.

La fel ca în urmă cu o săptămână, bărbații se repeziră asupra lui cu pumni, picioare și de data asta și cu un baston. Lăcomia lor sălbatică de a bate un străin pașnic nu-l mai surprinse. Spre deosebire de agenții de la Securitate, muncitorii constructori îl loveau fără vreun țel precis. Dar ceea ce-l înspăimântă era faptul că trupul său părea cumva că preia controlul, îl orbea cu dureri de care voia să scape imediat și cu orice preț, și că încerca să se ferească de lovituri, cu toate că nu avea unde să fugă. Era pradă panicii stupide, pure, a propriului corp.

Și de data asta dură mult până când loviturile încetară. Ștefan zăcea, încovrigat, pe podea.

— Tu să-ți ții fleanca!

Ștefan nu izbuti să-l vadă pe cel care vorbise. Ochii îi erau prea umflați și era prea întuneric.

— Un sunet dac-aud, te aducem înapoi aici. Și pe urmă primești desertul, da? Bagabontule, porcu' dracului!

O voce joasă, un pic sâsâită.

— Duceți-l sus!

Ștefan simți din nou dureri puternice, înțepătoare, care-l făcură să geamă. „Trebuie că mi-au rupt ceva“, gândi. Bărbații îl cărară o vreme, dar în curând percepu lumina zilei, așadar erau afară. La un moment, îi dădură drumul pe jos. Pământul era fierbinte. Soarele îi ardea ceafa.

— Iată-l, tovarășe, vorbi conducătorul din nou. În sfârșit, am pus mâna pe el!

Cel căruia i se adresase nu apucă să răspundă ceva.

— Măicuța mea, *asta* ce mai e? întrebă în schimb un glas de femeie.

Suna indignat.

„O femeie, aici?“ se minună Ștefan. Nu era familiarizat cu șantierele, dar atâta lucru știa și el: nimeni n-ar trimite o femeie pe un șantier.

— Ce-ați crezut voi că faceți, animalelor ce sunteți!

Nimeni n-o întrerupse. Femeia vorbea de fiecare dată până la capăt, pune punct și aștepta.

— Știți, tovarășa Stancu, obiectă prudent o a treia voce, cred că acesta ar putea să fie hoțul.

„Exprimare îngrijită, nu-i muncitor“, gândi Ștefan. „Poate un inginer.“

— Aha, hoțul, spuse ea sarcastic. Ce practic că a trecut pe aici tocmai la timp. Așadar, l-ați snopit în bătaie pentru că a furat o jumătate de tonă de material de construcții, nu-i așa? De unul singur. Precis că l-a ascuns sub geacă și a fugit afară. Acum înțeleg!

— Tovarășa, dacă permiteți, spuse bătașul cu sâsâiala, tovarășul inginer aici de față știe ce s-a întâmplat. Săptămâna trecută era cât pe-acți să se întâmple un acci...

— Sunt la curent, îl întrerupse femeia. Cum vă numiți și ce funcție aveți aici?

Inginerul încercă să intervină, dar un „Nu acum” rostit cu jumătate de voce de tovarășa Stancu îl amuți.

Conducătorul bătașilor ezită. Când începu din nou să vorbească, vocea lui suna a scuză.

— Ăăă, vedeți dumneavoastră, eu sunt Chițu, șef echipă schele. Pur și simplu, eram furioși, tovarășa, fincă... l-am văzut deja două ori p-aici...

— ...dă trei ori...

— ...da, da, trei ori, și-i arșiță, știți, și noi muncim aici pentru patrie, ca niște... niște... și dacă să întâmplă fun accident, atunci... ăăă, peste două luni, cine să duce în locu' nostru să strângă recolta dă pă câmp?

— ...altfel, noi, adică copiii noștri, altfel nu au nimic dă mâncare...

— ...noi, la noi, nu putem să-i trimitem la alimentară, cum faceți dumneavoastră, aici la oraș...

Stancu păru să fi auzit destul.

— Ca muncitori, nu se poate să nu știți că, în statul nostru socialist, avem o miliție. Pentru ca infractorii să fie prinși și să li se administreze pedeapsa dreaptă. Ei bine, cine are încredere în ea nu are nevoie să-i interogheze el însuși pe hoți. Ei, dar, din păcate, există unii—puțini—care gândesc altfel: de pildă, că miliția poate că e incapabilă, nu-i așa?

Ștefan ridică din sprâncene în gând. Trucul ăsta i se părea cunoscut. Femeia amenința în stilul cadrelor de partid. Neîncredere în miliție? Voia cumva cineva să sugereze că conducerea nu făcea totul pentru a combate criminalitatea? Metoda avu efect, urmă un moment de tăcere.

— Deci, o să chemăm miliția, anunță tovarășa Stancu. Ea o să cerceteze ce s-a furat și de către cine. Din momentul ăsta, vom începe din nou să facem totul corect pe șantierul ăsta, ca la carte, nu-i așa, tovarăși?

Scurtă pauză, probabil aprobări din cap.

— Nu-i așa, tovarășe Chițu?

Cu o oarecare întârziere, veni un răspuns aproape șoptit:

— Da, tovarășa.

— Chițu! tună o altă voce, groasă, răgușită, un bărbat mai bătrân. Te duci tu cu Dănăilă, știți unde-i telefonul, vreau să am miliția aici în zece minute. Acum ajunge cu circul ăsta. Marș!

Ăsta trebuie să fi fost vreun șef, poate șeful de șantier. Era mai puțin sus-pus decât Stancu și se grăbea să-i arate că are situația sub control.

— Capul sus, Chițu, spuse Stancu, și suna ca un ordin. Vine miliția, nu vin tătarii! Ea vine și face dreptate. Doar asta vreți și voi!

La puțin timp după asta, Ștefan simți cum e ridicat cu grijă și sprijinit. Trebuie să fi fost un bărbat puternic, dacă era în stare să-l ridice cu atâta ușurință. Acesta îl duse într-un loc umbrat. Apoi, Ștefan fu examinat scurt, iar fața îi fu curățată. Primi puțină apă, dar aproape că nu izbuti să bea de durere. Prin pleoapele umflate începu din nou să vadă.

— Care-i situația? întrebă Stancu după ce, la scurt timp, veni mai aproape.

Acum, vocea ei suna liniștit și normal. Bărbatul care-l ajutase îi era cu siguranță cunoscut.

— E conștient. E drept, fața lui e așa cum o vedeți, dar nu-i nimic grav. Rănile deschise de aici, de la cap, necesită, desigur, îngrijiri, dar cel mai rău arată genunchiul. În afară de asta, are dificultăți la respirație, poate vreo coastă ruptă. Dar nu cred că are hemoragii interne.